

Kopija

50

2014-10-03
9-2014-14

VYRIAUSIOJI TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga. Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius, tel. (8 5) 212 43 96, faks. (8 5) 261 08 67
el. p. vtek@vtek.lt, <http://www.vtek.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas registre, kodas 188736355.

VšĮ Rokiškio psichiatrijos ligoninės direktoriui 2014-10-01 S-1964-(2.5)
Algimantui Liausėdui
Vytauto g. 47, LT-42100 Rokiškis

Žiniai:
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrei
✓ Rimantei Šalaševičiūtei
Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius

DĖL VYRIAUSIOSIOS TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJOS SPRENDIMO

Siunčiame Jums Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – Komisija) 2014 m. rugsėjo 30 d. sprendimą Nr. KS-101.

PRIDEDAMA. Sprendimo kopija, 5 lapai.

Pagarbiai
Komisijos sekretoriato vadovas

Tė...

Tomas Čaplinskas

VYRIAUSIOJI TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJA

S P R E N D I M A S

DĖL ALGIMANTO LIAUSĖDO

2014 m. rugsėjo 30 d. Nr. KS-101
Vilnius

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (toliau – Komisija): Komisijos narė, einanti Komisijos pirmininko pareigas Gražina Imbrasienė, nariai Dalia Paulauskaitė, Virginijus Kanapinskas ir Elena Vaitiekienė, įvertinusi Valstybės kontrolės pranešimą dėl viešosios įstaigos Rokiškio psichiatrijos ligoninės (toliau – ir Ligoninė) direktoriaus Algimanto Liausėdo elgesio atitikties Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatomis,

n u s t a t ė:

Pareiškimo esmė

Valstybės kontrolė Komisijai nurodo, kad VšĮ Rokiškio psichiatrinės ligoninės direktorius A. Liausėdas 2013 m. gruodžio 30 d. įsakymu skyrė darbuotojams vienkartinius priedus prie atlyginimo už gruodžio mėnesį. Vadovaujantis šiuo įsakymu vienkartinis priedas (700 Lt) išmokėtas ne tik įstaigos darbuotojams, bet ir direktoriui.

Atliekant tyrimą paaiškėjo naujos aplinkybės, kad A. Liausėdas su savimi pasirašė darbo sutartį dėl antraeilių gydytojo psichiatro pareigų, o jo asmeninėje darbo užmokesčio kortelėje nurodytas ir papildomas personalinis priedas. Atsižvelgdama į tai ir vadovaudamasi Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 28 straipsnio 5 dalimi, Komisija 2014 m. rugpjūčio 5 d. posėdyje nusprendė pradėti naują tyrimą dėl A. Liausėdo elgesio ir prijungti jį prie jau atliekamo tyrimo pagal Valstybės kontrolės pranešimą.

Nagrinėjimo dalykas

Komisija vertina, ar VšĮ Rokiškio psichiatrijos ligoninės direktoriaus Algimanto Liausėdo elgesys, įsakymu nustačius sau vienkartinį bei personalinį priedus ir su savimi sudarius darbo sutartį dėl antraeilių gydytojo psichiatro pareigų, atitinka Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktų bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas.

Nustatytos faktinės aplinkybės

1. Dėl antraeilių pareigų

- 1) Sveikatos apsaugos ministras 2003 m. spalio 24 d. su A. Liausėdu sudarė terminuotą darbo sutartį Nr. 39 dėl VšĮ Rokiškio psichiatrijos ligoninės direktoriaus pareigų, nustatydamas, kad A. Liausėdas eis šias pareigas iki bus konkurso būdu paskirtas Ligoninės direktorius;
- 2) A. Liausėdas 2004 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. 11 įpareigojo pavaduotoją ugdymui pasirašyti visus dokumentus, susijusius su jo priėmimu į darbą gydytojo psichiatro pareigoms;
- 3) direktoriaus pavaduotoja gydymui pasirašė 2004 m. vasario 17 d. įsakymą Nr. 12, kuriuo A. Liausėdas priimamas į Ligoninės priverstinai gydomų pacientų bendro stebėjimo sveikatos priežiūros skyriaus gydytojo psichiatro pareigas, nustatant 0,5 etato darbo krūvį ir 775 Lt darbo užmokesį;
- 4) 2004 m. vasario 17 d. sudaryta darbo sutartis Nr. 1228 dėl gydytojo psichiatro pareigų, kurią kaip darbdavio atstovas ir kaip darbuotojas pasirašė pats A. Liausėdas;

5) sveikatos apsaugos ministras 2005 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. K-30 skyrė A. Liausėdą, laimėjusį konkursą, į VšĮ Rokiškio psichiatrijos ligoninės direktoriaus pareigas penkeriems metams ir nustatė mėnesinį tarnybinį atlyginimą bei 60 proc. priedą;

6) sveikatos apsaugos ministras 2005 m. birželio 16 d. raštu nurodė neprieštaraujantis, kad VšĮ Rokiškio psichiatrijos ligoninės direktorius A. Liausėdas toje pačioje darbovietėje eity papildomas gydytojo psichiatro pareigas;

7) A. Liausėdo antračių pareigų darbo sutartis keista kelis kartus. Paskutinis pakeitimas padarytas 2011 m. rugsėjo 28 d. ir pasirašytas darbdavio atstovo – sveikatos apsaugos ministro.

II. Dėl vienkartinio priedo

8) Ligoninės direktoriaus 2012 m. gegužės 18 d. įsakymu Nr. 45 patvirtintos Viešosios įstaigos Rokiškio psichiatrijos ligoninės darbo apmokėjimo tvarkos (toliau – Tvarka) 1.1. punkte nustatyta, kad Tvarkos nuostatos taikomos tik asmenims, dirbantiems pagal darbo sutartį. Tvarkos 3.2.2. punkte nurodyta, kad jei sumokėjus numatytas priemokas ir priedus darbo užmokesčio fonde dar lieka lėšų, gali būti skiriamos vienkartinės išmokos įstatymų nustatytų švenčių progomis, darbo metų jubiliejinių sukakčių progomis, darbuotojui išeinant į pensiją;

9) Ligoninės direktoriaus 2010 m. rugsėjo 15 d. įsakymu Nr. 61 sudaryta penkių narių tarifikacinė komisija, kurios pirmininkas A. Liausėdas. Įsakymu tarifikacinė komisija įpareigojama nustatyti darbuotojams pagrindinį darbo užmokestį; priedų, priemokų mokėjimą už papildomą darbą, už padidėjusį darbo krūvį; spręsti klausimus, susijusius su Tvarkoje nurodytų priedų mokėjimu. Nustatyta, kad tarifikacinės komisijos sprendimai tvirtinami direktoriaus įsakymu;

10) Ligoninės tarifikacinė komisija 2013 m. gruodžio 27 d. posėdyje svarstė priedų skyrimą darbuotojams. Darbotvarkėje buvo atskiras klausimas dėl vienkartinio priedo prie gruodžio mėnesio atlyginimo mokėjimo A. Liausėdai. A. Liausėdas prieš svarstant šį klausimą nusišalino. Tarifikacinės komisijos narė Teisės ir personalo skyriaus vedėja pasisakė, kad priedai darbuotojams gali būti išmokėti vadovaujantis Tvarkos 3.2.2. punktu, o ši Tvarka yra taikoma asmenims, kurie dirba Ligoninėje pagal darbo sutartį. A. Liausėdas Ligoninėje dirba gydytoju psichiatru pagal darbo sutartį ir yra Ligoninės darbuotojas. Mokant priedus visiems Ligoninės darbuotojams, nesą pagrindo nemokėti priedo A. Liausėdai kaip gydytojui. Tarifikacinė komisija vienbalsiai nusprendė išmokėti Ligoninės darbuotojui A. Liausėdai vienkartinį 700 Lt priedą;

11) tarifikacinės komisijos sprendimas buvo patvirtintas 2013 m. gruodžio 30 d. Ligoninės direktoriaus įsakymu Nr. 362 „Dėl vienkartinių priedų“, kuriuo A. Liausėdas paveda Finansų ir apskaitos skyriui išmokėti Ligoninės darbuotojams vienkartinius 700 Lt priedus prie gruodžio mėnesio atlyginimo. Darbuotojams, esantiems vaiko priežiūros atostogose, priedai nemokami.

III. Dėl personalinio priedo

12) Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešųjų įstaigų vadovaujančiųjų darbuotojų (t. y. vadovų ir jų pavaduotojų) mėnesinė alga susideda iš pastoviosios ir kintamosios algos dalių. Šio straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad kintamosios dalies dydis priklauso nuo praėjusių kalendorinių metų įstaigos veiklos finansinių rezultatų ir nustatomas vieniems metams. Viešųjų įstaigų veiklos finansinių rezultatų vertinimo kiekybinių ir kokybinių rodiklių ir vadovaujančių darbuotojų mėnesinės algos kintamosios dalies nustatymo tvarkos aprašą tvirtina sveikatos apsaugos ministras. Visais atvejais mėnesinės algos kintamosios dalies dydis negali viršyti 40 proc. vadovaujančiajam darbuotojui nustatytos mėnesinės algos pastovios dalies dydžio;

13) sveikatos apsaugos ministras 2012 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. K-114 „Dėl Algimanto Liausėdo mėnesinės algos kintamosios dalies nustatymo“ nustatė A. Liausėdai 40 proc. mėnesinės algos

pastoviosios dalies dydžio mėnesinės algos kintamąją dalį;

14) sveikatos apsaugos ministras 2013 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. K-394 nustatė A. Liausėdai nuo 2013 m. gegužės 2 d. iki 2014 m. balandžio 30 d. (įskaitytinai) 40 proc. mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio mėnesinės algos kintamąją dalį;

15) A. Liausėdo, kaip įstaigos direktoriaus, 2013 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d. asmeninėje darbo užmokesčio kortelėje nurodytas, etatinis darbo užmokestis, vienkartinis priedas (700 Lt), darbo užmokestis už kasmetines atostogas ir personalinis priedas (40 proc.). Kitų priskaitymų nėra.

Algimanto Liausėdo paaiškinimas

A. Liausėdas Komisijai paaiškino, kad, vadovaujantis Ligoninės direktoriaus įsakymu bei Ligoninėje galiojančia darbo apmokėjimo tvarka, vienkartiniai priedai prie gruodžio mėnesio atlyginimo buvo išmokėti visiems įstaigos darbuotojams. Nurodė, kad jis, turėdamas galiojančią gydytojo psichiatro licenciją, eina antraeiles Moterų ir vaikų specialaus stebėjimo sveikatos priežiūros skyriaus gydytojo psichiatro pareigas. Atkreipė dėmesį, kad minėtas vienkartinis priedas jam buvo išmokėtas ne kaip direktoriui, o kaip Ligoninės gydytojui psichiatru. Paaiškino, kad Ligoninėje yra sudaryta tarifikacinė komisija, kurios kompetencija nustatyti darbuotojams pagrindinį darbo užmokestį, taip pat priedų ir priemokų, nurodytų Tvarkos nuostatose, mokėjimą. Pabrėžė, kad kaip tik tarifikacinė komisija nusprendė A. Liausėdai, kaip ir kitiems įstaigos darbuotojams, skirti vienkartinį priedą. Atkreipė dėmesį, kad svarstant šį klausimą jis nusišalino. Tarifikacinės komisijos sprendimai tvirtinami direktoriaus įsakymu.

Dėl personalinio priedo A. Liausėdas paaiškino, kad sveikatos apsaugos ministro įsakymu Ligoninės direktoriui Algimantui Liausėdai nustatyta mėnesinės algos pastovioji dalis. Kintamoji mėnesinės algos dalis yra nustatoma kiekvienais metais priklausomai nuo įstaigos veiklos rodiklių taip pat sveikatos apsaugos ministro įsakymu. Jam buvo nustatyta 40 proc. mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio kintamoji mėnesinės algos dalis. Nurodė, kad iki mėnesinės algos kintamosios dalies įvedimo sveikatos apsaugos ministro įsakymu buvo skiriami personaliniai priedai, todėl Ligoninės buhalterinėje programoje, t. y. asmeninėje darbo užmokesčio kortelėje, kintamoji mėnesinės algos dalis ir liko įvardyta kaip personalinis priedas, tačiau faktiškai joks personalinis priedas jam nėra mokamas.

A. Liausėdas nurodė, kad 2003 m. spalio 24 d. tapo Ligoninės direktoriumi. Kadangi Ligoninėje trūksta gydytojų psichiatrų, o esamiems tenka didelis darbo krūvis, jis įsidarbines įstaigoje gydytoju psichiatru pagal antrą darbo sutartį. Sveikatos apsaugos ministerija tam neprieštaravo. Teigė, kad VšĮ Rokiškio psichiatrijos ligoninės įstatuose nebuvo reglamentuotas klausimas dėl vadovo darbo sutarties sudarymo papildomam darbui, o įstatuose ši funkcija nebuvo priskirta ir steigėjo Sveikatos apsaugos ministerijos kompetencijai. Paaiškino, kad įsakymu įgaliojo Ligoninės pavaduotoją gydymui pasirašyti visus dokumentus, susijusius su jo priėmimu į antraeiles pareigas. Pavaduotoja pasirašė įsakymą dėl priėmimo į darbą bei vėlesnį įsakymą dėl darbo sutarties sąlygų keitimo. Teigė, kad už tinkamą darbo sutarčių su Ligoninės darbuotojais įforminimą ir pasirašymą buvo atsakinga personalo inspektorė, tačiau visgi sutartyje buvo įrašyti du jo parašai. Atkreipė dėmesį, kad vėlesni darbo sutarties pakeitimai buvo forminami tinkamai.

2014 m. rugsėjo 30 d. posėdyje A. Liausėdas Komisijai paaiškino, kad vienkartinis priedas už gruodžio mėnesį nebuvo skirtas skatinimo tikslams. Jis apskaičiuotas taikant matematinės formules. Kiekvienais metais sudaromas ligoninės biudžetas ir nustatomi mokami atlyginimai. Praėjusiais metais nustatant biudžetą skaičiavimams taikytas koeficientas 0,89, atsižvelgiant į su Ligonijų kasomis sudarytas sutartis. Gruodžio pradžioje koeficientas buvo padidintas iki 0,92. Susidarius skirtumui buvo gauta neplanuotų pajamų, kurias reikėjo skubiai panaudoti, nes Ligoninė yra ne pelno siekianti organizacija. Ligoninė skolų neturėjo, todėl dalį pinigų skyrė vienodiems priedams visiems darbuotojams.

Teisinis veikos vertinimas ir motyvai

Asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, tarnybines pareigas privalo atlikti nešališkai, tinkamai ir objektyviai, teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad net nekiltų abejonių, kad toks konfliktas yra (Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktai). Įstatymas draudžia

valstybinėje tarnyboje dirbančiam asmeniui naudotis pareigomis asmeninei naudai gauti (Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punktą).

Asmeniui, dirbančiam valstybinėje tarnyboje, draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip paveikti sprendimus, kurie sukelia interesų konfliktą (Įstatymo 11 straipsnio 1 dalis). Vadovaudamasis Įstatymo 11 straipsnio 2 dalies nuostatomis, valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo privalo prieš klausimo, kuris kelia interesų konfliktą, nagrinėjimo procedūrą informuoti savo tiesioginį vadovą ar institucijos vadovo įgaliotą atstovą bei asmenis, kurie kartu dalyvauja sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūroje, apie esamą interesų konfliktą ir nusišalinti nuo dalyvavimo tolesnėje procedūroje. Nusišalinimas turėtų būti išreikštas aiškiais veiksmais ir tinkamai įformintas.

Komisija tyrimo metu nustatė, kad A. Liausėdas pats su savimi sudarė darbo sutartį dėl antraeilių gydytojo psichiatro pareigų. Iki šiol buvo padaryti keturi šios darbo sutarties pakeitimai, paskutinis pasirašytas sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugsėjo 28 d. Komisija kritiškai vertina A. Liausėdo paaiškinimus, esą niekur nebuvo reglamentuota, kaip Ligoninėje turėtų būti įforminama direktoriaus antraeilių pareigų darbo sutartis, ir neva darbo sutartį pats su savimi buvo priverstas pasirašyti dėl Ligoninės darbuotojų kaltės. Komisija pastebi, kad steigėjas Sveikatos apsaugos ministerija sutikimą A. Liausėdai sudaryti darbo sutartį dėl antraeilių pareigų davė po darbo sutarties sudarymo praėjus daugiau nei metams. Taip pat Komisija atkreipia dėmesį į abejotiną 2007 m. gegužės 1 d. darbo sutarties pakeitimą: kaip šį pakeitimą patvirtinančios šalys – tiek darbdavio atstovas, tiek darbuotojas – vėlgi įvardytas A. Liausėdas, tačiau parašai akivaizdžiai yra skirtingų asmenų. Komisijos nuomone, neįmanomas A. Liausėdo objektyvumas ir nešališkumas rengiant, svarstant ir sprendžiant klausimus, susijusius su jo, kaip gydytojo psichiatro, darbo sutarties sudarymu, todėl A. Liausėdas privalėjo nusišalinti. Tačiau Komisija, atsižvelgdama, kad darbo sutartis buvo sudaryta prieš 10 metų, o darbo sutarties paskutiniai pakeitimai padaryti laikantis teisės aktų nuostatų, bei vadovaudamasi Įstatymo 22 straipsnio 4 dalimi, kurioje nustatytas trejų metų senaties terminas nuo galimai teisės aktus pažeidžiančios veikos padarymo, šią tyrimo dėl A. Liausėdo dalį nutraukia.

Iš tyrimo metu surinktų duomenų matyti, kad A. Liausėdas pasirašė įsakymą dėl vienkartinio priedo (700 Lt) skyrimo Ligoninės darbuotojams. Atsižvelgdama į aukščiau minėtą Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktų nuostatą, Komisija vertina ne formaliąją pusę – dokumentų pasirašymą, o tai, ar A. Liausėdas ėmėsi veiksmų vengti interesų konflikto. Vėlgi Rokiškio psichiatrijos ligoninės darbuotojų pagrindinį darbo užmokesį, priedus bei priemokas įgaliota nustatyti Ligoninės tarifacinė komisija. Tyrimo metu nustatyta, kad A. Liausėdas tarifacinės komisijos posėdžio metu prieš svarstant klausimą dėl vienkartinio priedo jam skyrimo pareiškė nusišalinimą, kuris užfiksuotas ir posėdžio protokole. Tolesnėje svarstymo bei sprendimo procedūroje A. Liausėdas nedalyvavo. Komisijos vertinimu, svarbu tai, kad įsakymu vienodo dydžio priedas buvo skirtas visiems įstaigos darbuotojams, o A. Liausėdas, nusišalindamas sprendžiant klausimą dėl priedo jam pačiam skyrimo, ėmėsi priemonių išvengti interesų konflikto, todėl Komisija neįžvelgia, kad A. Liausėdo veika būtų buvęs padarytas Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktų bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatų pažeidimas.

Komisijos vertinimu, A. Liausėdo asmeninėje darbo užmokesčio kortelėje nurodytas personalinis priedas yra tapatus mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio mėnesinės algos kintamajai daliai, kurią kiekvienais metais, vadovaudamasis teisės aktų nustatyta tvarka, nustato sveikatos apsaugos ministras, atsižvelgdamas į kiekybinius bei kokybinius Ligoninės veiklos rodiklius. Todėl darytina pagrįsta išvada, kad A. Liausėdas nesprendė klausimų, susijusių su kintamosios dalies nustatymu ir skyrimu jam pačiam, o asmeninėje A. Liausėdo darbo užmokesčio kortelėje pateikta informacija yra klaidinanti dėl Ligoninės buhalterinės sistemos netikslaus pritaikymo prie naujos darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos ir apskaitos. Atsižvelgdama į tai Komisija mano, kad A. Liausėdas Įstatymo nuostatų šiuo atveju nepažeidė.

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 29 straipsnio 1 dalies 3 ir 6 punktais bei 4 dalies 1 ir 2 punktais,

n u s p r e n d ė:

1. Suėjus trejų metų senaties terminui nuo VšĮ Rokiškio psichiatrijos ligoninės direktoriaus A. Liausėdo darbo sutarties dėl antraeilių gydytojo psichiatro pareigų pasirašymo, šią tyrimo dėl jo elgesio atitikties Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktų bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatomis dalį nutraukti.

2. VšĮ Rokiškio psichiatrijos ligoninės direktorius A. Liausėdas nesprendė klausimų dėl jo paties personalinio priedo nustatymo, o Ligoninės tarifkacinei komisijai sprendžiant klausimą dėl vienkartinį priedų skyrimo jam kaip ir visiems darbuotojams pareiškė nusišalinimą, todėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų nepažeidė.

3. Sprendimo kopijas išsiųsti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei, VšĮ Rokiškio psichiatrijos ligoninės direktoriui Algimantui Liausėdai ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrei Rimantei Šalaševičiūtei.

4. Sprendimą paskelbti interneto svetainėje www.vtek.lt

5. Sprendimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo suinteresuotam asmeniui dienos.

Komisijos narė,
einanti Komisijos pirmininko pareigas

Gražina Imbrasienė